

Pomladno hrepenenje.

Ko se njive prebudijo,
oj škrjanček moj,
spomni name se in pesem
kmetiču zapoj —
tam doma!

Kmetu, ki oral bo njivo
s konjem sirastim,
ki bo stresal z gosto grivo
in možato vlekel plug —
tam doma!

Oj, da bil bi zdaj doma,
ko prebujajo se njive,
ko vse loze spet so žive,
tam doma!

Bogumil Gorenjko.



Modrost v pregovorih, domačih in tujih.

Izkusiti.

Kdor izkusi, ta vé. — Kdor nič ne izkusi, nič ne vé.
Kdor izkusi, vé, po čem je okus.
Kdor izkusi, zna druge učiti.
Kdor je sam izkusil, temu veruj.
En izkušen več vé kot deset učenih.

Izkušnja.

Izkušnja uči (modri) človeka.
Lastna izkušnja je najboljša brušnja.
Izkušnja nauči veliko (vse) reči.
Izkušnja je mati vede.
Izkušnja pride z leti.
Izkušnja je najboljšo zdravilo, pa pride vedno šele potlej, ko je bolezen prešla.
Izkušnja vlada svet, ne knjige.

Jabolko.

Jabolko ne pade daleč od drevesa. —
Kakršna je jablana, taka so jabolka.
Zrelo jabolko samo pade.
Tudi lepa jabolka so kislá. — Niso vsa lepa jabolka tudi dobra.
Najlepše jabolko ima večkrat črva. —
Tudi rdeča jabolka so črvíva. (Zunanost nas večkrat vara.)
Jabolko pohvali šele tedaj, ko je prerezano.
Vsako jabolko ima svojega črva. (Vsak človek ima svoje skrbi, napake itd.)
Eno gnílo jabolko deset (sto) drugih okuži.
Med gnílimi jabolki je težko izbirati.

Nobeno jabolko ni tako sladko (okusno) kot ono od prepovedanega drevesa.
Kdor kisló jabolko (lesniko) jé, ne kaže medenega obraza.

Če je kdo kisló jabolko pojedel, mu tembolj ugaja (diši) sladko.
Če se jih deset prička za eno jabolko, ga nobeden ne dobi.

Kdor je v sredi, ima zlato jabolko v skledi. (Tudi v pomenu: Srednja pot najboljša pot.)

Jabolko je zjutraj zlato, opoldne srebrno, zvečer svinčeno.

Reki. V kisló jabolko je moral ugrizniti. To ni črvívo jabolko. (Ni slaba reč.)
Podobna sta si, kakor bi jabolko razpolovil.

Jadro.

Jadra je treba razpenjati po vetru. (Ravnati se po odločilnih okoliščinah.)

Če jadra odpovedo, zagradi za veslo.

Rek. Kakor z jadri, tako gre.

Jagnje.

Na jagnjetih se vidi, kaj veljajo ovce.
Če ne skrbíš za jagnjeta, bo kmalu poginila čreda.

Čigar je jagnje, tega je tudi koža.

Tudi v jagnjetu je jeza.

Jagnje se ne sme sramovati, če beži pred volkom (levom).

Jagnje beži, če vidi jastreba.

Jagnje, ki ne mekeče, ne dobi nič.

Ko je jagnje ostríženo, pošlje Bog toplo vreme.

Kdor more le jagnje nesti, si ne sme vola naložiti (oprtniti).